

# LO VENDRELLENCH

SEMANARI COMARCAL DEL BAIX PANADÉS

Número corrent, 10 céntims.



Número atrassat, 20 céntims

**PREUS DE SUSCRIPCIÓ**

VENDRELL.. . . . .	1'50 pessetas trimestre.
FORA. . . . .	1'75 > >
EXTRANGER. . . . .	2 > >

PAGO ANTICIPAT

Redacció y Administració

Carrer del Teatre, núm. 18.

Anuncis, remittits y reclams, á preus convencionals.

No s'admeten scrits sense firma.

NO 'S TORNAN LOS ORIGINALS

**Electricitat**

**Timbres**

per dar vis à menjadors cuynas dormitoris, etc. etc.

RESSORTS especials per ventallas de botiga  
Lo instala á preus econòmichs lo crraller d' questa vila

**Pau Socias (1) TRAUS**  
Se assegura son perfecte funcionament.

**Electricitat**

Conveniència

lach, italià y madgyar, que representan les cinc nacionalitats principals que componen l'Imperi, y les altres totes tenen el dret de la propia llengua en los actes oficials; à Suecia y Noruega també hi ha llengua oficial per cada una de les dues nacions que constitueixen l' Estat; a Suissa, n' hi ha quatre, per falta d' una: l' alemany, el francès, l' italià y el romanç, y això que 'ls qui parlen aquesta només representen un' u y mig per cent de la població total de la República; y a Belgica hi ha el francès y el flamenc. De manera que tots aquests Estats tenen diferents llenguas oficials, y no se desfán y tieren endavant. Y hi ha més: l' imperi Austríach, per porir tirar endavant, no ha tengut més remey que atendre en los actes oficials la llengua de cada un dels pobles que l' componen.

¿Y l' Espanya no poria fer lo meteix, senyors centralistes, així com ho feu tants de centenars de anys, fins à n-el sitgle XVIII, y amb tanta gloria y grandesa com cap altre nació del mon?... ¿Que 'ls senyors centralistes, per conservar l' Espanya, no hi veuen altre medi que la llengua oficial única? Dochs, si es cosa provada que tal medi no serveix de res y ells no 'n saben d' altre, que se 'n vagen a casa seu, y no vullen activar pus de puntals, salvadors y pares de la Pàtria, porque ben clar han demostrat que no sorveixen més que per esfondrala y tirarla à fons. ¡Que's retirin, y que no tornin que no 'ls enviem a demanar!...

Per consegüent, no hi ha tal cosa, no es ver que l' bé major de l' unitat de la Patria comuna, que l' bé major de l' unitat y subsistència d' Espanya reclam ni eczigesca la llengua oficial única. Per lo tant no ecxisteix cap dels dos notius que poria tenir el Govern o l' Estat per imposarnos la llengua castellana.

Però ¿tindrà rahó d' esser tal imposició per que l' castellà siga la lengua española por autonomia, com sembla indicarlo En Menéndez Pidal, contestant à n-En Massó y Torrens dalt el Diario de Barcelona dia 20 de gener? ¿Será que l' castellà es el español, com l' anomena ore pleno aquest senyor en l' article de 15 de desembre y a n-el de 20 de gener, invocant a n-aquest l' autoritat dels programes de les universitats «de Columbia, Baltimore, Filadelfia, Chicago» y de «les d' Alemania y Austria» y les «universitats y liceus de France», y els «manuals de Gorra, Monaci y D' Ovidio per us dels estudiants italiani?» Será que es la lengua nacional, com l' anomenen els centralistes y el mateix Menéndez Pidal?

¿Per que l' castellà ha d' esser «la llengua española por autonomia?» ¿Tal volta Castella es l' Espanya por autonomia? Això sols ho poden dir dues classes de gent: els castellans que patesquen d' una infladura com la dels calàpets y que 's figueren

rin que 'ls espanyols son ells y que la Espanya es just per ells, o be 'ls inimicxs d' Espanya, aquells qui voldrien que l' Espanya se fes bossins y desaparegués del llibre de la vida, que tracten de sembrar odis y antagonismes entre les diferents regions d' Espanya, y que tenen moltissims de col·laboradors a Madrid y ben actius y cuberts, això si, amb la capa de apòstoles y adalides natos de la gloriosa unidad nacional. Sols aquestes dues classes de gent pot pretenir que l' castellà siga la llengua espanyola per autonomia. Nosaltres, que no volérem res amb Castella si Castella 'ns ha d' invadir ni imposar les sues coses; nosaltres que 'ns gloriam d' inimicxs acerrims de la castellanisació de les regions no castellanes; nosaltres que tenim com una honra esser espanyols, no com els centrelistes d' avuy en dia, sino com ho eran els nostres pares antes de que esclatás el fibló de l' uniformisme, ens consideram ofessos, injuriats, com fan espanyol sinonim de castellà. El reservar el nom d' espanyol p' els castellans y per la llengua d' aquests, es escluirnos a nosaltres d' Espanya, y així resultam, no separatistes, sino separats. Si, això es lo que se desprén llògicament de fer el castellà la llengua espanyola, de pretenir per el castellà el nom de espanyol. Si dins Espanya no hi hagués mes que Castella y el castellà, bé. Haventhi altres llengues, haventhi altres pobles, es escluir, es separar d' Espanya aquestes altres llengues, aquests altres pobles. Y contra això protestam amb tota la forsa del nostre cor. ¿De quant ensa Espanya es patrimoni exclusiu dels castellans? Si ells han pretengut y pretenen que ho siga, es contra tota veritat y contra tota justicia. Hi tenim nosaltres tan de dret demunt l' Espanya com ells, amb la diferencia, això si, de que no invocam tal dret per fer bollir l' olla, per satisfer ni engreixar concupicencies ni passions de mala rel....

¿Que a les universitats dels Estats Units y d' Alemania y de France y d' Italia anomenen el castellà llengua española? Això vol dir ben poch per nosaltres, y ens estranya qu' En Menéndez Pidal ho retrega y s' ampar baix de tal escut. Essent, fa tant de temps, el castellà la llengua oficial y en que 's comunica l' Espanya amb aquestes nacions, ¿com no l' han d' anomenar llengua española? En canvi la Real Academia de la Llengua, ahont perteneix el nostre contrincant, ha tengut y té l' hon sentit d' anomenar el seu Diccionari y la seu Gramática de la lengua castellana y no española; y l' escel Menéndez Pelayo eu lo seu llibre tan preciós Oracio en Espana (Madrid 1885; Prol. p. XLVII) diu: «...el de Espanya, que hoy abusivamente publicamos al reyno unido de Castilla, Aragón y Navarra, en un nombre de region, un nombre geogràfic, y Portugal es y será tierra española, aunque pertenezca independiente por edades infinitas;....

## TARGETAS POSTALS

### ILUSTRADAS

AB VISTAS DE

### VENDRELL

Segona edició.

FORMAN UNA COLECCIÓ DE 18 VISTAS

\* \* \* \* \* \* \* \* \* EN FOTOGRABAT

Preu de la colecció: 1'50 pessetas

Postals solas, 10 céntims

DE VENDA: en aquesta vila, à la impremta de Ramon germans y nebó y en l' estanch del carrer de la Baixada; a BARCELONA, à la botiga LO VANO, Hospital, 19.

### Venda de dos censos

sobre dugas cases en aquesta vila.

Informaran en la impremta d' aquest periódich.

### Del llibre del Dr. Alcover

(Continuació.)

Pero, ¿es que s' es acabada l' època de poder subsistir un Estat amb diferents llengues oficials? ¿No n' hi ha avuy en dia que 'n tengan més d' una? ¡Vaja si n' hi ha! A l' Imperi Austríach, segons ens assegura lo Dr Hadwiger, (1) qu' es d' allà, les lleys se publiquen en cinc llengues: alemany, txec, po-

(1) Un sabi filòleg que fa un any que recorre l' Espanya estudiant les llengues que s' hi parlen. Ha estat dos mesos à Valencia y ara es aquí, y conta estarhi una mesada. Ja hu crech que nos som aprofitats dels seus coneixements filològichs.

Todavia en este siglo ha dicho Almeida-Garret, el poeta portugués por excelencia: *Españoles somos todos y de españoles nos debemos apreciar cuantos habitamos la Península ibérica.* *España y Portugal* es tan obsurdo como si dijéramos *España y Cataluña*. A tal extremo nos ha traído los que llaman *lengua española* al *castellano* é incurren en otras aberraciones por el estilo.» Y en la meravellosa *Ciencia Española* (Madrid.-1887-T. II. cap. VI. La patria de Raimundo de Sabunde, pag. 292) rebat el clau, ajustant un bon gipó à Mr. Reulet, tot dient: «Razón tiene (Reulet) cuando estima por de ningún valor el texto de Montaigne: *Ce livre* (el «de les criatures» d' En Sabunde) *est bastí d' un espagnol baragouiné en terminaisons latines*, si por *español* se entiende el *castellano*; pero tal interpretación sería aquí absurda. ¿Cómo se le ha de ocurrir á nadie que Sabunde, catalán del siglo XV, hablase castellano? ¿No es esto olvidar del todo la historia literaria de la Península? Dicenos el abate Roulet que él sabe el *español* (señor Menéndez Pidal), una nova autoritat per vosté: l' apunt per enfocarla a n-En Massó, y que no ha encontrado *castellanismos* en la *Teología Natural*. Y cómo los había de encontrar, si Sabunde fué *barcelones*? Ignora el respetable clérigo que los *barceloneses*, lo mismo ahora que en el siglo XV, no tenian por lengua materna el *castellano*, sino el *catalán*, es decir, una *lengua de oc*, hermana de la lengua de Tolosa, donde se escribió el *libro de las criaturas*, que abunda en *catalanismos* por ser catalán el autor...? Déjese, pues, el abate Reulet de traer á cuenta la *lengua española*, frase mal sonante y rara vez oída de nuestros clásicos, que se preciaron siempre de escribir en *castellano*. Tan *española* es la lengua *catalana* como la *castellana* ó la *portuguesa*.» Entre l' autoritat d' En Menéndez Pelayo y la de l' altre Menéndez, l' elecció no es duptosa. ¡Ja ho crech que ho es una aberració, un absurdo, una frase mal sonant, una frase separatista y que cau baix de la lley d' En Sivela contra 'ls qui atenen a la unitat de la Patria, això d' anomenar el castellá *la lengua española*, el *español*, com ho fa en Menéndez Pidal!

(Acabarà)

### La situació vinícola á Fransa

Las veremas han acabat ja en tot Mitjdia y avansan al Beaujolais, Maconnais y Borgogne al Est; al Llenguadoc, Armagnac, Gascogne, Bordelais, Charentes al Sud y Sudoest y al Orléanais, la Touraine, y Ile-de-France al Centre y Nort.

La maduració es irregular y l' temps encara que millor que las dues setmanas passadas no favoreix en algunes regions la recolecció.

Al Gard los vins nous se venen de 2'75 á 3 franchs lo grau. Al Hérault las bonas classes de 7 á 8 graus se pagan fins á 3'25 franchs lo grau y las calitats inferiors de 2'60 á 2'80 lo grau. Al Aude l' preu de 3 franch lo grau es lo més comú, haventse venut los corbieres de 30 á 35 franchs l' hectolitre.

Tals son avuy per avuy los preus dels vins ordinaries, puig respecte als Burdeus y als d' altres regions ja se sab que sou molt més cars, demanantse de 5 á 6 franchs lo grau.

Los vins d' Alger, molls de Cette, se cotisan de 2'60 á 2'70 franchs lo grau y encara que de regulars condicions no poden competir ab los d' Espanya que arriban fins ara en grans cantitats y per son bon color y grau interessan als compradors. Los preus de nostres vins son abordables ab relació als que dominan pera 'ls d' Alger y Mitjdia de Fransa y per poch que l' alsa s' accentuhi ó s' mantinguin senzillament las cotisacions actuals es de creure que 'ls caldos espanyols donarán aquést any una regular corrent de negocis. Los preus més generals pera 'ls vins de 11 á 12° ondulan de 30 á 32 franchs l' hectolitre y 'ls de 13 á 15° de 34 á 42 franchs.

La important plassa de Paris senyala l' arribó de las primeras mostras dels nous vins, pero 'ls neocionts, donats los preus que dominan, no compren més que pera las necessitats apremiants, esperant que 'ls resultats definitius de la cullita 'ls hi permeti aprovisionarse en millors condicions.

Per això 'ls comerciants de Bercy consideran prudent no emplear grans capitals pera omplir sos magatzéms als preus actuals, no sabent lo rumbo que pendrán los negocis dintre un parell de mesos. Los vins d' Italia, per sos alts preus, no son objecte de cap transacció. Los d' Espanya se cotisan de 34 á 44 franchs l' hectolitre, segons calitat, y 'ls d' Argelia de 32 á 36.

Se va generalisant la creencia de que Italia tindrà una cullita molt mitjana aquest any, lo mateix que Suissa, ahont las intemperies y las malaltias criptogámicas han causat serios danys á las vinyas. De Portugal y Espanya s' assegura altre tant, de modo que pot afirmarse que 'ls països d' Europa grans productors de vi tindrán aquest any un déficit considerable ab relació als anys normals.

### CONTADURIA DEL AJUNTAMENT DE VENDRELL

*Compte dels ingressos y pagos verificats durant lo primer y segon trimestre de 1903.*

INGRESSOS	Ptas.
Existencia en 21 de Desembre de 1902.	5.741'65
Ingressat á comple de 1902	1.509'36
Producte de puestos públichs.	20
Id. de Matadero.	2.576'25
Id. d' aygas	921
Id. de permisos pera edificar.	103'37
Id. de multas.	18
Reintegro de suministres.	612'25
Producte de venda de plom vell	54'50
Recàrrec municipal sobre contribució industrial.	419'21
Idem id. id. consums.	8.940
Idem id. id. cédulas.	500
Total ingressos.	21.415'57

### PAGOS

Pagat á compte de 1902	6.243'45
Per subvenció als festetjos de Carnaval.	100
Per 12 cadiras.	30
Per 2 revolvers per los agutzils.	33
Per contrastar los pesos del matadero.	4
Per 2 complets de Joseph Ferré, paleta.	170'45
Id 1 id. de Joan Ballart, cerraller.	12
Id. 1 id. Joan Sellares, estorer.	10'50
Id. 1 id. de Francisco Badia, llauner.	19'55
Per la orquesta del 4 de Mars.	60
A Salvador Romen per 2 caixas de morts.	15'50
A Joan Güell per fundas de revolvers y cinturons.	22'50
Per impresos, efectes timbrats y material d' escriptori.	467'10
Per suscripció á la colecció <i>ley llegalista</i>	42'50
Per suscripció á la <i>Gaset</i> .	40
Per gastos de conducció de quintos.	45'60
A Joseph Mumbrú per un capot de sereno	65
A Angel Soler per material d' illuminació	7'50
A la fàbrica de gas per illuminació.	2.621'24
Per carbà pera l' matadero	14'25
A Pau Buxens, pera tancar l' aygua.	20
Per lloguer de las escolas.	550
Per medicinas pera malalts pobres.	91'66
Per gastos de viatges, llimpiesa y altres gastos menors.	146
Per recursos á pobres transeunts.	295
Per subvenció al Hospital.	506'25
Per jornals per l' arreglo de vias públicas	395
A Joseph Roca, son compte de paleta.	78'75
A Josep Carreras, id. id. id.	32'80
A Narcís Ramon, id. id. de fuster.	21
A Pere Tarrall, id. id. id.	8'50
Per placas per varis carrers y ports de las mateixas.	62

A Joan Fontana, per rajoleria.	20'95
A Francisco Domingo, per id.	14'90
A Anton Sanabria per 1 compte de fuster.	12
A Benet Mascaró per 1 id. de cerraller.	51'50
Per un semestre de lloguer del quartel.	90
Per contingut provincial.	2.452'50
Per canon de minas.	22'02
Per bolas de estrignina.	4
Per ordi y palla per suministres.	588'30
Per sous del personal.	4.309'99
Per cens de D. Joan Recasens.	120
Total de pagos.	19.924'26
RESUM	Plas
Importan los ingressos.	21.415'57
Importan los pagos.	19.924'26
Existencia en 30 de Juny.	1.491'31

### CRONICA

Dijous últim, per ésser dia festiu ab motiu de la fira, l' Ajuntament no celebrà sessió de primera convocatoria. L' extracte de la de segona lo publicarém en lo número vinent.

Temps embovat y xafogós, fent verdadera calor ha regnat durant los días de la fira, en la que s' hi ha notat la falta de moltes parades de quincalla y ferretería que acostumavan venir, essent la seva fauta degut, segons se ns digué, á que havien anat a las firas extraordinarias que enguany ha celebrat la ciutat de Saragossa. Ab tal motiu resultà molt buyt lo firal de la Plassa de Pi y Margall.

La importància de nostra fira se conclou en la contractació de bestiar boví per engraxiar y en lo de garris mamellons, no desdint en la d' enguany de las d' altres anteriors en importància, puig s' hi contaven uns 400 caps entre bous y vadells essent tantas las transaccions que's realisaren que pot dir-se que s' vengueren tots, ja que tan sols quedaren uns quants vadells per vendre. De garris mamellons n' hi havia també molts contenars, que's detallavan de 15 á 18 pessetas un los de set á vuit setmanas d' edat y 'ls de tres mesos de edat de 20 á 25 pessetas.

També hi havia alguns remats de bestiar de llana y un regular número de cavalls, distinguts com cada any las cuadras de cal Raurell, en las que hi havia bons exemplars de matxos y mules.

En general, la concurrencia que hi hagué al matí no fou molt gran, en cambi á la tarda, fins á la vesprada, fou numerosíssima, havent-hi moments en que's feya difícil transitar pels carrers confluent al firal.

Lo divendres, segon dia de la fira, vingué la banda de música del Regiment de Luchana, que ab s's cerca vilas y tocadas en diferents llocs, al matí y á la tarda, alegria y donà animació á la vila ab gran contento de la gent.

No s' registrà, que sapiguém, durant los días de la fira, cap incident ni accident desagradables.

Se ha animat una mica l' comers de vins, que's pagan actualment á 2 pessetas lo grau, venint a resultar á 25 pessetas la càrrega. Ab tot y que aquest preu es forsa acceptable seguidament de la cullita, los propietaris continúan resistentes a cedirlos per dit preu, com deyan en nostre darrer número en espera d' una puja que creuen segura.

Las garrofes, per ara, no s' hi veu la possibilitat de que 'ls preus millorin, aguantantse a 17 rals el quintà.

Encara que no ab lo descaro d' avans, y mitj de amagat, cada dia se venen en la plassa Mercat aurenetas mortas, quina infúca cassa tan estesa està en aquesta costa per vergonya de las Autoritats que la consentan.

Ara que la guardia civil torna á ésser aquí, i que no podria algú dia donar una passada pel terme de Calafell y també part del nostre? A bon segur que cassaria dintre la barraca á més d' un cassador en-

feynat en cassar á aquelles tan simpàtiques com útils aus.

Dintre pochs días se posará á la venda lo xamós quadro de costums vilatana *El carro del vi*, original de nostre company de redacció senyor Ramon y Vidales, que ab tant èxit se ve representant en lo Teatre Romea de Barcelona desde la inauguració de la temporada teatral, en quina funció inaugural sigué estrenat.

Per avuy está anunciada la 14 representació.

Dimecres al vespre, vigília de la fira, los aparadors de la tenda de robes de D. Joseph Mumbrú, aparegueren ab un espléndit devassall de uovetats pera senyora, q'ne cridavan l' atenció pública, sobre ssurtint la *boliqueta* de la Plaça de las Garrofes, convertida en exposició eula que se'n emportava las miralls de las senyoras una expléndida y rica capa de seda ab brodats.

També cridava la atenció en un dels aparadors de la Piassa Nova un elegant maniquí que lluia una hermosa jaqueta de pell.

No cal dir que durant tota la vellada hi hagué devant de dita botiga nombrós públich, sobre tot femení.

Ha tornat á nostra vila la guardia civil del puesto de la mateixa, que feya més d'un mes que's troba a Valls, junt ab la d'altres puestos, ab motiu d'una vaga d'aprestadors que hi ha hagut en dita localitat.

La Federació Agrícola Catalana-Balear ha acordat: Felicitar al senyor ministre de Agricultura per sas disposicions referents á la construcció de camins verinals.

Organisar un grupo de conferenciants agrícolas á disposició del President de la Federació pera fer propaganda agrícola en los pobles de Catalunya.

A aqu'est objecte se han ofert molts notables y distingits agricultors que s'han ofert pera donar ditas conferencies.

Los Ajuntaments rurals ó societats agrícolas que desitjin se donguin conferencias tècniques, pràcticas ó de propaganda en sas localitats, poden dirigirse al President de la Federació en Sant Sadurní de Noya, qui els hi proporcionará conferenciant.

La Junta Permanent de la «Unió Catalanista» ha quedat constituhida en questa forma:

President, don Domingo Martí y Juia, de Barcelona.—Vis-president, don Antoni de P. Campany, de Sabadell.—Tresorer, don Rafel Patxot y Jubert, de Sant Feliu de Gixols.—Vocals, don Candi Robert Roura, de Canet de Mar.—don Trinitat Monegal y Nogués, de Barcelona.—don Andreu Pons y Santacreu, de Manresa, y Secretari, don Santiago Gubern y Fabregas, de Barcelona.

*La Publicidad*, de Barcelona, en sa edició del dimecres dia 14 del corrent, inserta un llarch article que ocupa prop de dues columnas de la darrera plana de text, contestant a una gazetilla publicada en nostre setmanari avuy fa quinze días.

Com sia que l'autor de lit article se plany de que l'autor de nostra gazetilla amagui la cara, trasladarem nostra mirada al final del llarch escrit y vegearem que son autor... feya altre tant.

Contestariam si 'ns fos conegut lo nom del autor dels atacs més ó menos personals que conté lo sobre dit article.

Avans d'ahir divendres, comensa á la Audiencia provincial de Tarragona la vista de la célebre causa instruida ab motiu dels sanguinys successos ocorreguts á Tortosa l'any 1899, ab motiu de las eleccions de diputats á Corts, dels que'n resultaren quatre morts y dos ferits graves.

El fiscal califica d'autors de delictes d'homicidi y lesions ó Joan Bonet Andreu Iglesias, Francisco Benages, Fortunat Ferré, Tomás Manuel y Llorens Perez.

L'acusador privat estén la acusació á altres subjects.

Dos dels ucusats han mort, y alguns altres han sigut declarats en rebeldia.

Lo número total de processats era de 37, y n'seu-rán 15 al banch dels acusats.

La projectada *gira* republicana á Santas Creus, que devia celebrarse avuy, ha sigut suspesa á causa de que 'ls diputats y propagandistas que havian ofert pendre part en dit acte, no hi poden concorrer.

Nou dels deu cassos de dolors de cap son produbits per un estòmach desarreglat ó mal funcionament del fetge. Las Píndolas de Vida del Dr. Ross son infalibles en tals cassos.

Lo contingut en lo número d'Octubre del periódich *Contra la Tisis* que publica lo Dr. D. Agustí Bassols y Prim, es lo següent: una nota indicant lo fet durant aquest temps; una invitació als metges de fora pera la creació de sanatoris sencills: un article sobre tisichs pobres, la correspondencia sobre questions de la mateixa malaltia, y varias noticias.

Hem rebut la visita de las següents publicacions: *El Campo*, revista de agricultura, que's publica á Valls; *La República Social*, setmanari antipolítich socialista català, de Barcelona; *El Tradicionalista*, de Girona; *La Veu de la Montanya*, de Tremp; *La Paloma Mensagera*, portaveu de la Federació colombòfila espanyola, que's publica á Barcelona; *Claris, L'Eco del Pujadas y Niu Guerrer*, revistas portaveus de las Societats del mateix nom, de Barcelona.

A totes las nomenades publicacions agrahim la visita, estableint gustosos lo cambi ab las mateixas.

Los cuaderns 120 y 121 del interessant *Diccionario Popular Encyclopédico de la Lengua Española*, que pem rebusson tan importants com tots los que 'ls han precedit fins avuy dia.

Se publica dita obra per cuaderns de 16 páginas á tres columnas al preu de 30 céntims cuadern.

Si algú de nostres lectors desitja coneixer tan útil publicació, pot dirigirse á D. Pere Garcia, Mèdera, 12, Madrid.

S'admeten suscripcions á la impremta d'aquest periódich.

Per totas parts sempre hem repartit mostres de Píndolas de Vida del Dr. Ross, una prova convincent que son verdaderament d'eficacia y tal com las descrivim.

## Remitit

Senyor Director de Lo VENRELLENCH

Molt distingit Sr. meu: Li agrahiriá donés cabuda en las columnas del setmanari de sa digna direcció lo següent remitit, per lo que li dono las més expresivas gracies anticipadas.

En un escrit insertat en lo *Diario de Tarragona*, del dia 11 del corrent, se m' aludeix, y per ser lo fir del mateix el *sapientísimo y dignísimo* D. Francisco Barot, no'm vull molestar en contestar ni un sol concepte; lo que si li diré senyor Barot, es que lo qué vosté está fent es lladrar á la lluna. Una reu, io pública ó bé una comissió de personas entesas en contabilitat y nombradas per vosté mateix, tal com li ha proposat lo Sindicat, seria lo llògich. Per aquí'l cridan, tot lo demés ja quedará aclarit, no s'espanti.

Jaume Romeu.

Vendrell 16 Octubre de 1903.

## Curiositats

### Contra las ratas

Los gats y las rateras no bastan á vegadas pera exterminar aquells animals, que causan tantas molestias als homes com sustos á las donas. Ademés que 'ls gats en certas ocasions tenen tants inconve-

nients com sas víctimas y sino que ho diguin las cuyneras, y si's topa ab ratas aixeridas tampoch serveixen les rateras de gran cosa. Com que la flaca de las ratas es la gana y la afició á donarse bona vida, lo que no es pas privilegi d'ellas s' ha tractat d'enganyarlas deixant pels recons ahont solen anar á llaminejar diversos plats de son agrado enverenats ab aixénich y estrignina; mes si bé en certis cassos s' han fet grans matances y las ratas s' han deixat temptar á suicidarse per propia ó inconscient voluntat, menjant en las llaminaduras que homes malévolos las hi oferian, en cambi altres vegadas lo gust del veneno, encara que estés dissimulat, las ha retret y han buscado per altra banda un menjar de pobre, pero més sanitós. Ab los grans de blat, envenenats ab estrignina, s' han sortit del pas d'una altra manera. Havent conegut que l'vereno no estava més que á la part exterior, lo diable de las besties s'arreglan de modo que fan saltar la pell ab las dents secas, y's menjan lo de dintre, no per reventar sino per engreixarse. Hem vist recomenat un altre vereno que potser serà més ventajós per nosaltres y menos per ellis: aquest es lo carbonat bòrich. Com se tracta d'una substància insoluble en l'ayqua y complertament insípida es possible que se'l arribin a empassar sens sospitar rés, y com en contacte dels suchs del ventrell formarà sals solubles y molt venenosas, si se l'empassen ja haurán begut oli. Seria molt de desitjar que l'carbonat bòrich fos lo verdader desideratum dels raticidas. Los que tingan ratas donchs, que probin aqueix nou remey per ellis, no pas per ellis, que li donguin una forma agradable al paladar y já venrer cuantas ne matan! Si 'ls resultats son los que havém llegit, es á dir, si las ratas d' aquí son com las d'altres bandas, es de creure que 'ns agrahirán lo conceix el los que 'n fassin la prova. Si va bé contra las ratas, pot probarse després contra 'ls rats.

## Secció Oficial

### MERCAT PÚBLIC

Relació de lo recaudat en la passada setmana.

	Pesetas
12 Octubre . . . . .	15·5
13 » . . . . .	8·90
14 » . . . . .	8·95
15 » . . . . .	10·15
16 » . . . . .	10·75
17 » . . . . .	9·60
18 » . . . . .	9·75
TOTAL . . . . .	73·95

### Funcions religioses

La Archicofraria de las Filas de María ab motiu de la inauguracion del nou altar, celebrarà un solemne triduo: á las 4 d'aquesta tarde se organizará la professió per anar á buscar la imatge en casa de la Presidenta honoraria y portarla en triunfo á son nou trono, tot seguit de resat lo Rosari se cantarà lo Trisagi per lo coro de senyoretas de la associació predicator, com los demés dies, lo Rvnt. Jo seph Cardora, finalisant ab lo besa mans á la Verge.

Dilluns á las 10 ofici solemne ab sermó, en acció de gracies y per los devots que ab sas llimosnas han contribuït ó contribueixin á tan santa obra.

Dimarts á dos quarts de vuit missa de comunión general ab plàctica preparatoria.

Dilluns á los quarts de vuit missa ab exercís del dia 19 en honor de Sant Josep

### Registre Civil

Inscripcions verificadas des de el dia 12 hasta el 18 corrent mes.

Naixements.—Nens, 1.—Nenes, 1.

Defuncions.—Anton Sáperas Ferré, de 77 anys y Francisca Soriano Bueno de 50 anys.

Matrimonis.—Cap

IMP. RAMON GERMAN.—VENDRELL.



# ANUNCIS



## Vagons de FEMS

Tot propietari que 'n necessiti pot dirigir-se á

**Ramon Rossell, de Santa Oliva**

## XACOLATA - ORPINELL

Tots quants vulguin xacolata bó, que provin lo **Xacolata Orpinell** que 's ven als preus de 1, 1'10, 1'25 y 1'50 pessetas la lliura. Classes especials sense canyella á 1,10, 1'25 y 1'50 pessetas la lliura.

També s'encarrega de fer cuytas especials per las casas y familias que així ho demanin á preus convencionals.

**JOSEPH ORPINELL, carrer Major, 13.-VENDRELL**

## SASTRERIA MODELO de PAU BUNDÓ

Gran assurtit de géneros d'última novetat per la present temporada.

### Especialitat en abrichs per senyora

Trajos y abrichs per homes y noys á preus reduïts.

*Carrer de Jaume Ramon, 14.- VENDRELL*



*Marca de la casa.*

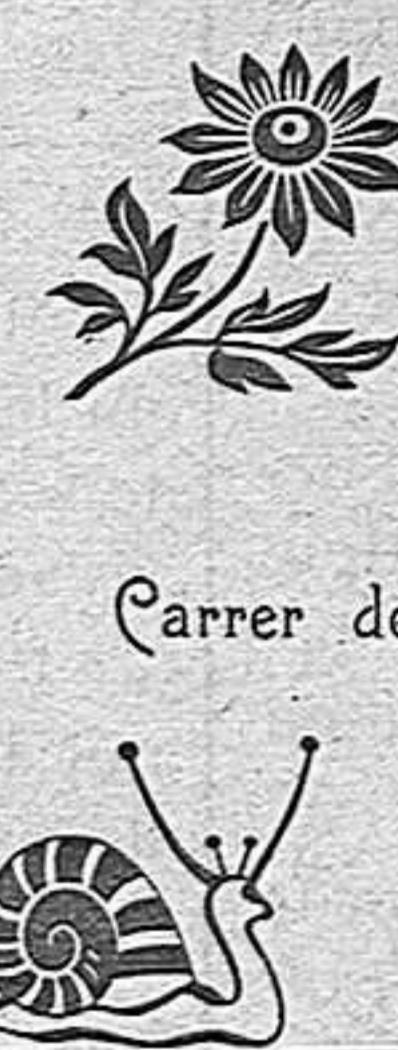
## Sastrería de Gil Boxadós VENDRELL

En aquest acreditat establiment 's trobará un elegant y variat assurtit de estams, chaviots, gergas, vicunyas, angores y demés articles per la present temporada d' hivern.

### Especialitat en abrichs pera senyoras y noyas

**Disponible**

## Ramon Germans y Nebot impressors



*Treballs tipogràfics á totas classes  
com son talonaris, facturas, timbrats,  
memorandums, targeteria, etc. Especialitat en los artístichs á variis colors*

*Carrer del Teatre número 18.- VENDRELL*

## Fábrica de guanos y primeras materias per abonos

Guanos especials per VINYAS y CEREALS

**Anton Trillas**  
Carrer de Montserrat, Vendrell